

Čís. 5125.

Dopravní řád železniční.

Předpis ř. 97 žel. dopr. ř. předpokládá odebrání zboží, jež bylo předmětem nákladní smlouvy. Bylo-li dodáno a odebráno jiné zboží, trvá nárok strany na splnění smlouvy nebo náhradu škody.

(Rozh. ze dne 16. června 1925, Rv II 232/25.)

Žalující firma zaslala dráhou dva motory a to H-ovi ve Veselí o 4 Hp, B-ovi v Opavě o 3 Hp. Záměnou na dráze byl slabší motor dodán H-ovi, silnější B-ovi. Žalující firma byla nucena vyměnit H-ovi slabší motor za motor o 4 Hp, kdežto B-ovi silnější motor raději ponechala, než by byla hradila náklady dovozu a namontování, jak B. žádal. Žalobě proti dráze o náhradu škody, záležející v tom, že žalující dodala H-ovi nový silnější a tedy dražší motor, kdežto silnější motor u B-a z důvodů již uvedených ponechala, procesní soud první stolice vyhověl, o d v o l a c í s o u d žalobu zamítl. D ů v o d y: Pro tento spor rozhodujícím jest řešení otázky, zda v jednání zřízenců dráhy spatřovati jest hrubou nedbalost dráhy. Má-li býti nedbalost hrubou, nestačí, by bedlivost, předepsaná pro vzájemný styk v § 1297 obč. zák. a čl. 282 obch. zák. byla porušena, nýbrž musí se tak státi způsobem zvláště těžkým, i u obchodníka málo schopného a nepečlivého neobvyklým. V tomto případě nutno vzíti v úvahu, že železnice dopravují zboží hromadně, musí při tom dodržovati přesně čas a jsou následkem toho donuceny pracovati s jistým kvapem. Posuzuje-li se zavinění dráhy s tohoto stanoviska, nelze spatřovati hrubou nedbalost v tom, že dráha při lepení nálepek s označením stanice určené na dvou zásilkách téhož druhu, které byly současně a týmž odesílatelem dráze odevzdány a se jen nepatrně rozlišovaly, se zmýlila a nálepky zaměnila, i když se toto opomenutí může snad pokládati za porušení povinné péče. Není-li tu však hrubé nedbalosti, zanikly podle ř. 97 odstavec první žel. dopr. ř. veškeré nároky z dopravní smlouvy proti dráze, poněvadž obě zásilky byly příjemci bez námítky přijaty. Z toho důvodu není žaloba odůvodněna, nehledíc ani k tomu, že žalobkyně, pokud jde o nárok na náhradu škody ohledně stroje odeslaného A-ovi, není vzhledem k ř. 99 (1) žel. dopr. ř. aktivně k žalobě legitimována, poněvadž neprokázala, že tento příjemce jí své nároky z dotyčné dopravní smlouvy postoupil. N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Dovolání, opřenému o dovolací důvod čís. 4 ř. 503 c. ř. s., nelze odepřítí úspěchu. Námítka nedostatku aktivní legitimace jest lichou. Ve sporu jde o náhradu škody, vzniklé vadným splněním nákladní smlouvy, ujednané podle nákladního listu čís. 4050 o motoru odeslaném žalující firmou na adresu Martina H-a ve Veselí. Žalující firma jest odesílatelkou a vykávala se písemným postupem nároku Martina H-a jako příjemce. Jiné než tyto dvě strany nemohou pro otázku aktivní legitimace vůbec

přijíti v úvahu. Postupu nároku B-a nebylo třeba, neboť nejde o náhradu škody způsobené vadným splněním druhé nákladní smlouvy, při které B. byl příjemcem zásilky. Tato škoda nebyla žalobou uplatněna. Nižší soudy neposoudily rozeprá správně o právní stránce, přihlíževše k ustanovením §u 97 žel. dopr. ř. Tento předpis stanoví sice zásadu, že všechny nároky proti železnici z nákladní smlouvy zanikají, bylo-li zapláceno dovozně a odebráno zboží, ale předpokládá, že bylo odebráno zboží, které bylo předmětem nákladní smlouvy. Bylo-li omylem dodáno a odebráno jiné zboží, nebyla nákladní smlouva splněna, a trvá nárok strany na její splnění neb náhradu škody. Stejně jako nemůže býti upřen železnici nárok proti příjemci, aby vrátil zboží omylem mu dodané, nemůže ani příjemce býti nucen podržeti zboží omylem odebrané místo zboží, které mu mělo býti podle nákladního listu vydáno. Zánik nároku proti železnici z nákladní smlouvy posud nenastal, poněvadž nebylo příjemci vydáno a jím odebráno zboží, jež bylo podle nákladního listu pro něho odevzdáno dráze ku přepravě. Otázkou hrubé nedbalosti, kterou nižší soudy pokládaly podle §u 97 (2) čís. 1 žel. dopr. ř. za rozhodnou, netřeba se vůbec zabývat. Také ve věci samé nutno rozhodnouti ve prospěch žalobce. Podle srovnalých skutkových zjištění nižších soudů došlo ku záměně motorů teprve na železnici, příjemce Martin H. neobdržel tedy motor, který žalující firma odevzdala pro něho ku přepravě. Ve smyslu §u 84 žel. dopr. ř. ručí železnice za toto nedodání tak, jak kdyby se byl motor za přepravy ztratil, neboť okolnost, že příjemce obdržel jiné, cizí zboží, jest pro jeho práva z nákladní smlouvy bez účinku a má jenom ten význam, že jest povinen zaměněné zboží vrátiti. Jelikož železnice nemůže příjemci vydati motor, přijatý pro něho ku přepravě, mohl by požadovati jako náhradu škody podle §u 88 žel. dopr. ř. obecnou hodnotu motoru v čase a na místě odeslání a vrácení dovozného. Znalec ocenil motor na 10.300 Kč. Žalující firma nežádá této náhrady, nýbrž ponechání motoru omylem odebraného a zaplacení rozdílu jeho ceny a útrat spojených s jeho výměnou. Proti tomuto, pro žalovanou stranu zřejmě výhodnému vypočítání vzniklé škody nebylo vznesena námitka, ani přiměřenost částek prisouzených prvním soudem nebyla popřena.

Čís. 5126.

Služební pragmatika železničních zřízenců.

Předpis §u 140 pragmatiky nevztahuje se na zálohy na účet příštích požitků. Železniční správa jest oprávněna v případě propuštění zaměstnance požadovati zálohy zpět. K zastavení požitků dle §u 28 pragmatiky nevyžaduje se kárného nálezu.

Bylo-li v prvním kárném řízení uznáno na přeložení na jiné služební místo a v druhém kárném řízení uznáno na propuštění, ježto zaměstnanec na jiné služební místo nenastoupil, jde o dvojí samostatná kárná řízení a dlužno posuzovati nároky zaměstnance na služební požitky za prvé kárné období, za něhož byl suspendován, dle §u 125 služ. pragm. Mohla-li sice železniční správa přikročiti ku zbavení zaměstnance služby